

สรุปบทเรียน หลักสูตรหลักการสร้างภาพข้อมูลและการออกแบบแดชบอร์ดอย่างมีประสิทธิภาพ

(The Principle of Data Visualization and Dashboard Design)

รอบการประเมิน 1/2569 ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์

ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

โดย นางศิวะพร จารัตน์ กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3

Information (สารสนเทศ) คือ ข้อมูลที่ผ่านกระบวนการ ประมวลผล (Processing) การจัดระเบียบ หรือการวิเคราะห์จนได้ข้อสรุปที่มีความหมาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจได้ หากเปรียบเทียบกับคำว่า Data (ข้อมูล) จะเห็นความต่างชัดเจนดังนี้

Data (ข้อมูลดิบ) คือ ข้อเท็จจริง ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ที่ยังไม่ผ่านการปรุงแต่ง เช่น รายการ ยอดขายแต่ละบิล

Information (สารสนเทศ) คือ การนำยอดขายเหล่านั้นมาสรุปเป็น "ยอดขายรวมรายเดือน" หรือ "แนวโน้มกำไร" เพื่อให้ผู้บริหารมองเห็นภาพรวมและวางแผนต่อได้

ในบริบทของการออกแบบแดชบอร์ดนี้ **Information** ก็คือผลลัพธ์ที่ต้องการนำเสนอ นั่นเอง โดยเปลี่ยน "กองข้อมูลมหาศาล" ให้กลายเป็น "สารสนเทศที่เข้าใจง่าย" ผ่านกราฟและแผนภูมิต่างๆ

โดยศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data) ของประเทศไทยคือเว็บไซต์ data.go.th ซึ่งเว็บไซต์นี้ดูแลโดย สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร. หรือ DGA) ซึ่งเป็นแหล่งรวมชุดข้อมูล (Datasets) จากหน่วยงานรัฐต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนและภาคธุรกิจนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้ฟรี ทั้งในรูปแบบ Excel, CSV หรือเชื่อมต่อผ่าน API DGA Open Data

โดยมีฟีเจอร์เด่นที่น่าสนใจ

การค้นหา มีชุดข้อมูลครอบคลุมทั้ง การเกษตร, เศรษฐกิจ, สาธารณสุข และคมนาคม

Visualization บางชุดข้อมูลมีกราฟสรุปเบื้องต้นให้ดูได้ทันทีบนหน้าเว็บ

Request Data สามารถขอข้อมูลที่ยังไม่มีในระบบเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเปิดเผยได้

การสร้างแดชบอร์ดด้วย Power BI ตัวเลือกที่ต้องใช้คือ **Power BI Desktop** ซึ่งเป็นโปรแกรมหลักสำหรับการออกแบบและพัฒนา โดยเวอร์ชันต่างๆ แบ่งตามลักษณะการใช้งานดังนี้

1. Power BI Desktop (ตัวสร้างรายงาน - ฟรี)

เป็นซอฟต์แวร์สำหรับติดตั้งบน Windows เพื่อใช้ เชื่อมต่อข้อมูล, ทำความสะอาดข้อมูล (Power Query) และออกแบบกราฟ

สามารถโหลดได้ฟรีผ่าน Microsoft Store หรือ เว็บไซต์ทางการของ Microsoft

ในส่วนการอัปเดต Microsoft จะออกเวอร์ชันใหม่ ทุกเดือน เพื่อเพิ่มฟีเจอร์และ AI ใหม่ ๆ

2. Power BI Service (ตัวเผยแพร่และแชร์) คือเวอร์ชัน Cloud (SaaS) ที่ใช้งานผ่าน Browser เพื่อใช้สำหรับเก็บรายงานที่สร้างจาก Desktop และแชร์ให้ทีมดู แบ่งตามลิขสิทธิ์ดังนี้

Free ใช้งานได้คนเดียว ไม่สามารถแชร์รายงานแบบปลอดภัยให้คนอื่นได้ (นอกจาก Publish to Web)

Pro เน้นการแชร์และทำงานร่วมกันในองค์กร ราคาประมาณ \$10/เดือน ตามรายละเอียดใน ตารางเปรียบเทียบราคา Power BI

Premium สำหรับองค์กรขนาดใหญ่ที่ต้องการประมวลผลข้อมูลมหาศาลหรือต้องการพีเจเออร์ระดับสูง

3. Power BI Mobile

แอปพลิเคชันสำหรับ iOS และ Android เพื่อใช้ "เปิดดู" และ "โต้ตอบ" กับแดชบอร์ดที่ถูกแชร์มา ไม่สามารถใช้เพื่อออกแบบหรือสร้างกราฟใหม่ได้

ข้อแนะนำสำหรับมือใหม่ ให้เริ่มจากการติดตั้ง Power BI Desktop เวอร์ชันล่าสุดเพื่อทดลองดึงข้อมูลจาก data.go.th มาลองป้อนเป็นแดชบอร์ดได้ทันที

เมนูแรกและเป็นด่านแรกที่ใช้ต้องเจอเพื่อเริ่มสร้างงานใน Power BI Desktop คือเมนู Get Data (รับข้อมูล)

ปุ่มนี้จะอยู่เด่นชัดที่หน้า Home บนแถบ Ribbon ด้านบนสุด (หรือจะเห็นเป็นปุ่มขนาดใหญ่กลางหน้าจอเมื่อเปิดโปรแกรมครั้งแรก)

ทำไมต้องเริ่มที่ Get Data

เพราะ Power BI ไม่สามารถทำงานได้หากไม่มีข้อมูล เมนูนี้จึงเป็นเสมือน "ประตู" เชื่อมต่อไปยังแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น Excel Workbook: นำเข้าไฟล์ตารางทั่วไป Text/CSV: สำหรับไฟล์ข้อมูลดิบ

Web ใส่ URL เพื่อดึงข้อมูลจากตารางบนเว็บไซต์ (เช่น จากหน้าสถิติของ data.go.th)

SQL Server สำหรับดึงข้อมูลจากฐานข้อมูลองค์กร

ขั้นตอนถัดหลังกด Get Data

เลือกแหล่งข้อมูล (เช่น Excel) และกด Connect

เลือก Table ที่ต้องการในหน้าต่าง Navigator

กด Transform Data: (แนะนำเป็นอย่างยิ่ง) เพื่อเข้าไปคลีนข้อมูลใน Power Query Editor ให้พร้อมก่อนเริ่มวาดกราฟ

สามารถดูขั้นตอนการเริ่มต้นอย่างละเอียดได้ที่ คู่มือเริ่มต้นใช้งาน Power BI Desktop ของ Microsoft Support

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณ ศิวะพร จารัตน์

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
หลักการสร้างภาพข้อมูลและการออกแบบแดชบอร์ดอย่างมีประสิทธิภาพ
(The Principle of Data Visualization and Dashboard Design)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2569

(นางโอรธา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาระบบราชการดิจิทัล
กรมการเจ้าหน้าที่และกรมการพัฒนาระบบราชการดิจิทัล

